

Colleen Bell nagykövet beszéde
Hannah Arendt és Zbigniew Herbert szobrának avatásán
Budapest, XV. Kerület, Széchenyi tér
2016. október 20.

Hajdu polgármester úr, Balogh államtitkár úr, László Tamás képviselő úr, Walpuski attasé úr, Andrukonis ügyvivő úr, Bezerédi úr, a Szilas néptánccsoport tagjai, hölgyeim és uraim!

Nagy öröm számomra, hogy csatlakozhatom ma Önökhöz két nagy gondolkodó és írástudó, Hannah Arendt és Zbigniew Herbert szobrának avatási ünnepségén. Munkáikban mindketten arra reflektálnak, hogyan sikerült túlélniük a zűrzavaros időket és a háborút. Írásaikról és gondolataikról a mai napig beszélnek és vitáznak az emberek.

Hannah Arendt német zsidó családba született. 1933-ban Franciaországba menekült, ahol más zsidó menekülteket segített egészen addig, amíg a Vichy-kormányzat el nem rendelte internálását. 1941-ben az Egyesült Államokba szökött, ahol folytathatta munkáját, majd 1950-ben amerikai állampolgárságot kapott. Erőteljes műveiben, melyek a hatalom és a politika természetét járják körül, saját tapasztalataira is reflektál – nőként, tudósként és menekültként.

Amint azt talán tudják, Arendt a Magyar forradalomról szóló különleges epilógussal egészítette ki egyik leghíresebb művét, „A totalitarizmus gyökerei”-t. Ebben úgy vélekedik, hogy a tizenkét-napos forradalom, bukása dacára, történelmi jelentőségű esemény. Egy barátjának írt, 1956. december 26-iki levelében pedig Arendt kijelenti: „...hosszú idő óta az a legjobb dolog, ami Magyarországon történik. Úgy látom, még mindig nincs vége, és akárhogyan alakuljon is, ez a szabadság egyértelmű győzelme. “

Zbigniew Herbert szintén a megpróbáltatásokból nyert ihletet. Végignézte, ahogyan hazáját két vetélkedő hatalom, előbb a szovjetek, majd a nácik

elfoglalják, majd ismét leigázza Szovjetunió. Hangját gyakran némította el a kommunista rezsim, de semmi sem akadályozhatta meg abban, hogy óriási tehetségét – legyen szó költészetéről, esszékről vagy színdarabokról – az elnyomás elleni fegyverként használja.

Mindketten arra is használták intellektusukat, hogy tanítsák és inspirálják a következő nemzedékeket. Hannah Arendt Amerika legjobb egyetemen tanított, köztük a Princetonon és a Chicagói Egyetemen. Zbigniew Herbert körbe utazta az Egyesült Államokat, és előadásokat tartott a Kaliforniai Egyetemen. Örökségük írásaik és tanítványaik által is tovább él.

Amikor ma felavatjuk ezeket a szobrokat, az ő örökségük előtt tisztelgünk, és, különösen, mivel az idei év az 1956-os forradalom 60. évfordulója, azok előtt a bátor magyarok előtt is fejet hajtunk, akik a szabadságért harcoltak, és azért, hogy saját maguk dönthessenek a sorsukról. Köszönöm, hogy meghívtak, és csatlakozhattam ma az ünneplőkhöz.